Plak asseblief die strepieskode hier

PUNTE-TOTAAL

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT-EKSAMEN
MEI 2025

REKENINGKUNDE: VRAESTEL I

EKSAMENNOMMER

Tyd: 2 uur 200 punte

LEES ASSEBLIEF DIE VOLGENDE INSTRUKSIES NOUKEURIG

1. Hierdie vraestel bestaan uit 17 bladsye, 'n Inligtingsboekie van 12 bladsye (i–xii) en 'n Formuleblad van 1 bladsy (i). Maak asseblief seker dat jou vraestel volledig is.
2. Lees die vrae noukeurig.
3. Beantwoord die vrae in die spasie wat voorsien word.
4. Dit is in jou eie belang om leesbaar te skryf en jou werk netjies aan te bied.
5. Jy mag **nie** rooi of groen ink gebruik nie. **Jy mag 'n potlood gebruik, maar gebruik asseblief 'n skerp HB-potlood.**
6. Alle berekeninge moet tot twee desimale plekke afgerond word.
7. Die puntetoekenning en die toepaslike tyd wat vir elke vraag geneem moet word, is soos volg:

	Moontlike punte	Werklike punte	Nasiener se handtekening	Moderator se handtekening
Vraag 1: Voorraad & BTW **1A Voorraad (15 minute)**	**25**			
1B BTW (7 minute)	**12**			
Vraag 2: Maatskappy- finansiële state (41 minute)	**69**			
Vraag 3: Kontantvloeistate (26 minute)	**43**			
Vraag 4: Vervaardiging & vaste bates **4A Vaste bates (10 minute)**	**16**			
4B Vervaardiging (21 minute)	**35**			
TOTAAL	**200**			

IEB Copyright © 2025

VRAAG 1 VOORRAAD & BTW (37 punte, 22 minute)

Verwys na die inligting aangaande Bullah's Biltong.

Hierdie vraag bestaan uit twee dele: 1A en 1B.

VRAAG 1A VOORRAADSTELSELS (25 punte, 15 minute)

Biltong – eerste-in-eerste-uit- (EIEU)

1.1 **Gebruik die EIEU-metode** en bereken die koste van verkope vir die kilogramme biltong wat vir die jaar eindigende 29 Februarie 2024 verkoop is.

(7)

1.2 Bereken die werklike winsgrenspersentasie op die kosprys wat vir die jaar eindigende 29 Februarie 2024 deur die onderneming behaal is.

(3)

Messe – Geweegde gemiddlelde-methode

1.3 Bereken die getal messe wat gedurende die jaar gekoop is.

(6)

IEB Copyright © 2025

1.4 Bereken die geweegde gemiddelde van een mes.

(7)

1.5 Die plaaslike boere het aangedui dat hulle van 2025 af nie meer die biltong gratis by die bergingspakhuis sal aflewer nie en R2 000 per aflewering vir hierdie diens sal moet vra. Die eienaar oorweeg dit om die biltong self te gaan haal. Verduidelik vir die eienaar wat oorweeg moet word en wat die beste oplossing sal wees.

Oorweging:

Oplossing:

(2)

25

IEB Copyright © 2025

VRAAG 1B BTW (12 punte, 7 minute)

BTW word teen 15% bereken

1.6 Bereken die BTW-bedrag vir elkeen van die transaksies wat nie opgeteken is nie.

Jou berekeninge moet die effek (toename of afname) van elke transaksie op die bedrag wat aan die SAID verskuldig is, duidelik aandui.

	Berekening	BTW-bedrag	Dui die effek (toename of afname) aan op die bedrag aan SAID verskuldig
Kredietsaldo aan die SAID verskuldig			R9 200
1			
2			
3			
4			

(12)

12

IEB Copyright © 2025

VRAAG 2 MAATSKAPPY- FINANSIËLE STATE (69 punte; 41 minute)

Verwys na die inligting aangaande Tatiana Handelaars Beperk.

BEREKENINGSPASIE

Indien jy hierdie spasie vir berekeninge wil gebruik, benoem asseblief die besonderhede van die bedrag wat jy uitwerk duidelik. Alle finale bedrae moet korrek na die finale vraag oorgedra word.

Handelsvoorraadtekort
Huurinkomste (aansuiwering 7)
Direkteursgelde (aansuiwering 8)

2.1 Voltooi die Staat van Omvattende Inkomste (Inkomstestaat) van Tatiana Handelaars Beperk vir die jaar eindigende 29 Februarie 2024.

Verkope (37 900 500	
Koste van verkope	(12 571 000)
Bruto wins	Moenie bereken nie
Bedryfsinkomste	Moenie bereken nie
Fooi-inkomste (1 256 000	
Huurinkomste (251 250	
Afslag ontvang	28 900
Diverse inkomste	Moenie bereken nie
Bedryfsuitgawes	Moenie bereken nie
Water & elektrisiteit (176 500	
Verpakkingsmateriaal (48 600	
Reklame (213 500	
Bankkoste (9 790	
Afslag toegestaan (32 500	
Versekering (112 500	
Direkteursgelde	
Waardevermindering	142 000
Salarisse & lone, bydraes ingesluit	Moenie bereken nie
Bedryfswins	Moenie bereken nie
Rente-inkomste (58 400	
Netto wins voor rente-uitgawe	Moenie bereken nie
Rente-uitgawe	(72 000)
Netto wins voor belasting	Moenie bereken nie
Belasting vir die jaar	
Netto wins na belasting	**2 226 000**

(34)

IEB Copyright © 2025

2.2 Voltooi die volgende aantekeninge by die finansiële state soos op 29 Februarie 2024:

2.2.1 **Handels- en ander ontvangbare rekeninge**

Netto handelsdebiteure	Moenie bereken nie
Debiteurekontrole (3 260 000	
Min: Voorsiening vir oninbare skuld (97 800	
Vooruitbetaalde uitgawes	
	Moenie bereken nie

(7)

2.2.2 **Behoue inkomste / Opgehoopte wins**

Saldo aan die begin van die jaar	6 410 000
*	
Terugkoop van aandele	
Gewone dividende	
Betaal	
Aanbeveel/Verklaar	
Saldo aan die einde van die jaar	Moenie bereken nie

(13)

Berekeningspasie vir die geweegde gemiddelde aandeleprys:
Berekeningspasie vir die terugkoop van aandele:

2.2.3 **Handels- en ander bedrae betaalbaar**

Handelskrediteure (7 240 000	
Opgelope uitgawes (12 400	
Vooruitontvange inkomste	
	Moenie bereken nie

(15)

69

IEB Copyright © 2025

HIERDIE BLADSY IS DOELBEWUS OOPGELAAT.

Indien jy dit vir vraag 3 se berekeninge wil gebruik, benoem asseblief die berekening duidelik.

IEB Copyright © 2025

VRAAG 3 KONTANTVLOEISTATE (43 punte, 26 minute)

Verwys na die inligting aangaande Kanegoni Klerasie Bpk.

3.1 Voltooi die SAID (Inkomstebelasting)-rekening soos dit vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024 in die Algemene Grootboek sal verskyn (geen datums of folio-nommers word verlang nie).

SAID (Inkomstebelasting) B14			

(6)

3.2 3.2.1 Bereken die volgende bedrae wat benodig word om aantekening 1 hieronder te voltooi:

Waardevermindering (4)
Rente op lening (4)
Voorraadbeweging (5)
Beweging van bedrae betaalbaar (3)

(16)

IEB Copyright © 2025

3.2.2 Voltooi Aantekening 1: Versoening van wins voor belasting en kontant uit bedrywighede gegenereer.

Netto wins voor belasting	
Aansuiwerings vir:	
Waardevermindering	
Rente-uitgawe	
Bedryfswins voor veranderinge in bedryfskapitaal	
Veranderinge in bedryfskapitaal	
*Toename/*Afname in voorraad	
*Toename/*Afname in ontvangbare rekeninge	
*Toename/*Afname in bedrae betaalbaar	
Kontant uit bedrywighede gegenereer	**Moenie bereken nie**

**Skrap wat nie van toepassing is nie of omkring die korrekte definisie van die beweging.*

(10)

3.3 Voltooi die uittreksel uit die finansieringsaktiwiteite-afdeling soos dit in die Kontantvloeistaat vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024 sal verskyn.

Kontantvloei uit finansieringsaktiwiteite	
Verkoop van aandele	
Terugkoop van aandele	0
*	
*	

(7)

Berekeningspasie vir verkoop van aandele:

IEB Copyright © 2025

3.4 Bereken die totale dividende wat **betaal** is (soos dit op die kontantvloeistaat sal verskyn) vir die jaar eindigende 29 Februarie 2024.

(4)

43

IEB Copyright © 2025

VRAAG 4 VERVAARDIGING EN VASTE BATES (51 punte, 31 minute)

Verwys na die inligting aangaande Moloantoa Motors.

DEEL A VASTE BATES (16 punte, 10 minute)

Berekeningspasie vir die aantekening oor vaste bates.

Byvoegings teen kosprys
Waardevermindering op die oorblywende (ou) voertuie
Vervreemdings teen drawaarde
Kosprys op 29 Februarie 2024

IEB Copyright © 2025

4.1 Voltooi die uittreksel uit die aantekening oor vaste bates vir die jaar eindigende 29 Februarie 2024 deur al die relevante bedrae wat deur 'n asterisk (*) aangedui word, in te vul.

	Voertuie
Drawaarde op 1 Maart 2023	1 282 000
Kosprys	3 465 000
Opgehoopte waardevermindering	(2 183 000)
Beweging	**Moenie bereken nie**
Byvoegings teen kosprys	*
Vervreemdings teen drawaarde	*
Waardevermindering	*
Drawaarde op 29 Februarie 2024	**Moenie bereken nie**
Kosprys	*
Opgehoopte waardevermindering	Moenie bereken nie

(16)

16

IEB Copyright © 2025

DEEL B VERVAARDIGING (35 punte, 21 minute)

4.2 Bereken die totale fabrieksbokoste vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024.

Verbruiksgoedere	
Indirekte arbeid	
Diverse fabrieksuitgawes	**Moenie bereken nie**
Water & elektrisiteit (132 000	
Versekering (96 000	
Sekuriteitskoste (104 800	
Waardevermindering	
	Moenie bereken nie

(15)

Berekening van verbruiksgoedere (4)
Berekening van versekering (3)

(7)

IEB Copyright © 2025

4.3 Bereken die direkte arbeidskoste soos dit op die produksiekostestaat vir die jaar eindigende 29 Februarie 2024 sal verskyn.

(6)

4.4 Bereken die randwaarde van die eindvoorraad klaarprodukte vir die jaar eindigende 29 Februarie 2024.

(4)

4.5 Grondstowwe ter waarde van R25 000 is uit die pakkamer gesteel, aangesien die pakkamerbestuurder per ongeluk die slot verloor het. Die administrasie-afdeling het twee dae geneem om 'n nuwe een te koop. Die administrasie-afdeling is met die koste van hierdie verlies gedebiteer. Die ouditeure stem nie saam dat dit is waar dit opgeteken moes word nie.

4.5.1 Noem die Algemene Grootboek-rekening waarheen die verlies aan die einde van die jaar afgesluit moet word.

(1)

4.5.2 Verduidelik kortliks die ouditeure se redenasie om dit nie as 'n administratiewe koste op te teken nie.

(1)

4.5.3 Stel kortliks een uitvoerbare interne beheermaatreël voor wat ingestel kan word om te verhoed dat hierdie verlies in die toekoms voorkom.

(1)

IEB Copyright © 2025

BEREKENINGSPASIE

Indien jy hierdie spasie vir berekeninge wil gebruik, benoem asseblief die besonderhede van die bedrag wat jy uitwerk duidelik. Alle finale bedrae moet korrek na die finale vraag oorgedra word.

35

Totaal: 200 punte

IEB Copyright © 2025